

مسئولیت مدنی ناشی از

نقض حریم خصوصی

صدیقه جوان

دانشجوی دکتری حقوق خصوصی و مدرس دانشگاه

سرشناسه	: صدیقه جوان، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: مسئولیت مدنی ناشی از نقض حریم خصوصی / تألیف: صدیقه جوان
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۲ ص.
شابک	: 978-600-114-407-3
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس
موضوع	: حریم شخصی
موضوع	: حریم شخصی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: حق صیانت از حریم شخصی -- ایران
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۴ م ۵ ج ۹ / JC ۵۹۶
رده‌بندی دیویی	: ۳۲۳ / ۴۴۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۶۸۸۴۹۰



### انتشارات خرسندی

نمایشگاه و فروشگاه کتب فقهی، حقوقی و مجموعه قوانین

خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان لبافی‌نژاد - نرسیده به خیابان دانشگاه

پلاک ۱۷۴ - واحد ۲

تلفن ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵-۶۶۴۹۰۵۸۴

پست الکترونیک: [Khorsandy.pub@gmail.com](mailto:Khorsandy.pub@gmail.com)

سایت اینترنتی: [www.Khorsandypub.com](http://www.Khorsandypub.com)

مسئولیت مدنی ناشی از نقض حریم خصوصی

صدیقه جوان

چاپ اول: ۱۳۹۴ - تیراژ: ۲۰۰ جلد - قیمت: ۸۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۴-۴۰۷-۳ - ISBN: 978-600-114-407-3

## فهرست مطالب

۱۱	.....	مقدمه
۱۳	.....	مقدمه نویسنده
۱۳	.....	بیان مسئله
		<b>بخش اول: کلیات</b>
۱۹	.....	<b>فصل اول: مفهوم جایگاه و اهمیت حریم خصوصی</b>
۱۹	.....	گفتار اول - مفهوم حریم خصوصی و پیشینه آن
۱۹	.....	مبحث اول - مفهوم سنتی حریم خصوصی و تحول مفهوم آن
۲۷	.....	مبحث دوم - پیشینه حریم خصوصی
۲۹	.....	گفتار دوم - حق حریم خصوصی و اهمیت آن
۳۲	.....	گفتار سوم - رویکرد مخالفان حریم خصوصی
۳۲	.....	مبحث اول - انتقاد تحویل گرایانه تامسون
۳۳	.....	مبحث دوم - نقد اقتصادی پوسنر
۳۳	.....	مبحث سوم - نقد فمینیستی حریم خصوصی
۳۵	.....	<b>فصل دوم: مصادیق حریم خصوصی</b>
۳۵	.....	گفتار اول - حریم جسمانی و معنوی
۳۵	.....	مبحث اول - حریم جسمانی
۳۹	.....	مبحث دوم - حریم معنوی
۴۱	.....	گفتار دوم - حریم اطلاعات و ارتباطات
۴۱	.....	مبحث اول - حریم اطلاعاتی یا حریم داده
۴۴	.....	مبحث دوم - حریم ارتباطات
۴۷	.....	گفتار سوم - حریم اماکن و اشیا
۵۱	.....	<b>فصل سوم: منابع فقهی و قانونی حمایت از حریم خصوصی</b>
۵۱	.....	گفتار اول - حمایت از حریم خصوصی در حقوق اسلام
۵۵	.....	گفتار دوم - حمایت از حریم خصوصی در اسناد بین المللی
۵۵	.....	مبحث اول - اسناد جهانی
۵۷	.....	مبحث دوم - اسناد منطقه‌ای

۵۸	گفتار سوم - حمایت از حریم خصوصی در قوانین داخلی
۵۹	مبحث اول - قانون اساسی
۶۰	مبحث دوم - قانون مجازات اسلامی
۶۲	مبحث سوم - آیین دادرسی کیفری
۶۴	مبحث چهارم - قوانین و مقررات دیگر
	<b>بخش دوم: شرایط احراز دعوی مسئولیت مدنی</b>
۷۱	<b>فصل اول: ارکان مسئولیت مدنی در دعوی نقض حریم خصوصی</b>
۷۱	گفتار اول - ارتکاب فعل زیانبار
۷۲	مبحث اول - نقض حریم خصوصی
۷۸	مبحث دوم - عوامل موجهه در دعوی نقض حریم خصوصی
۸۶	گفتار دوم - ورود ضرر
۸۶	مبحث اول - مفهوم ضرر و اقسام آن
۸۹	مبحث دوم - ضرر ناشی از نقض حریم خصوصی
۹۱	گفتار سوم - رابطه سببیت بین فعل زیانبار و ورود ضرر
۹۳	<b>فصل دوم: جبران خسارت ناشی از نقض حریم خصوصی</b>
۹۴	گفتار اول - جبران مالی خسارات وارده
۹۵	گفتار دوم - جبران غیر مالی خسارات وارده
۹۶	مبحث اول - الزام به تصحیح یا عذرخواهی در رسانه‌های همگانی
۹۷	مبحث دوم - درج حکم محکومیت خواننده در جراید
۹۸	مبحث سوم - جمع آوری اثر زیانبار و جلوگیری از نشر و پخش آن
۹۹	مبحث چهارم - پاسخ‌گویی
۱۰۱	گفتار سوم - اثر قراردادهای خصوصی در مسئولیت مدنی ناقضان حریم خصوصی
۱۰۵	<b>فصل سوم: آیین دادرسی</b>
۱۰۵	گفتار اول - اشخاص ذی‌نفع
۱۰۷	گفتار دوم - مراجع قضاوتی صالح
۱۰۷	مبحث اول - نقض حریم خصوصی توسط مراجع دولتی و عمومی
۱۰۹	مبحث دوم - نقض حریم خصوصی توسط اشخاص خصوصی
۱۱۳	<b>نتیجه‌گیری و پیشنهاد</b>
۱۱۷	<b>منابع</b>
۱۲۱	منابع انگلیسی
۱۲۲	قوانین، مقررات و اسناد بین‌المللی
۱۲۵	<b>ضمائم طرح حمایت از حریم خصوصی</b>
۱۲۷	فصل دوم - حریم خصوصی جسمانی
۱۲۷	مبحث اول - بازرسی بدنی از روی لباس
۱۲۸	مبحث دوم - بازرسی بدنی با درآوردن لباس

۱۲۸	.....	مبحث سوم - تفتیش اندام‌های داخلی انسان
۱۲۹	.....	مبحث چهارم - مقررات مشترک
۱۳۰	.....	فصل سوم - حریم خصوصی اماکن و منازل
۱۳۰	.....	فصل چهارم - حریم خصوصی در محل کار
۱۳۲	.....	فصل پنجم - حریم خصوصی اطلاعات
۱۳۲	.....	مبحث اول - جمع‌آوری اطلاعات شخصی و نحوه استفاده و دسترسی به آنها
۱۳۵	.....	مبحث دوم - اطلاعات شخصی در فعالیت‌های رسانه‌ای
۱۳۷	.....	فصل ششم - حریم خصوصی ارتباطات
۱۳۸	.....	مبحث اول - ارتباطات پستی
۱۳۸	.....	مبحث دوم - ارتباطات از راه دور و ارتباطات کلامی - حضوری
۱۳۹	.....	مبحث سوم - ارتباطات اینترنتی
۱۴۱	.....	فصل هفتم - مسئولیت‌های ناشی از نقض حریم خصوصی

## مقدمه

از نشانه‌های حیات واقعی و نشاط اجتماعی توجه به فضیلت‌ها و ارزش‌های متعالی است. هرگاه دانش‌پژوهان اجتماعی در پی پدیده‌هایی باشند که با اخلاقیات والای انسانی گره خورده باشد و او را به وارستگی‌ها و خوبی‌ها فراخواند این نشان از این دارد که روح حقیقت‌خواهی و فضیلت‌خواهی در آن جامعه زنده و فعال است و توجه به مباحث حریم خصوصی هم از همین زمره است. چنین رویکردی به غایت نیکو و مستحسن بوده و باید آن را پاس داشت و رهروان و رهپویان آن را تحسین نمود.

اساساً رمز ماندگاری یک پدیده اجتماعی انطباق آن با خواست و تمایلات واقعی بشر و میزان سودمندی آن در زندگی بشر می‌باشد و بشر به حکم عقل و فطرت الهی خویش اموری را که برای او قانع و سودمند باشد دوست می‌دارد و در حفظ و حراست آن می‌کوشد و آن را در هر شرایطی از گزند روزگار حفظ می‌کند مگر اینکه بنابر عوامل و دلایلی یک حقیقتی به او وارونه معرفی شود و از حقیقت آن غافل شود. منتهی این قلب حقایق و آدرس غلط دادن دوام و بقا نخواهد داشت و با روشن شدن واقعیت بشر به مجرای اصلی حیات خویش باز خواهد گشت و در پایبندی به ارزش‌های والا و امور نافع تردیدی نخواهد داشت و حقیقت صیانت از حریم خصوصی و حفظ آن و در طول تاریخ هم همین امر بوده است.

پاسداشت حرمت و حریم عملاً رعایت حقوق و پاسداشت حرمت قانون را در پی خواهد داشت و نقض آن موجبات شکل‌گیری نقض‌های بی‌شماری در حریم اجتماعی خواهد شد که فردا در جامعه به وجود خواهد آمد. در این نوشتار سرکار خانم صدیقه جوان که از دانشجویان پرتلاش فاضل و باادب و اخلاق‌گروه حقوق دانشگاه به شمار

می آیند کوشیده اند تا یکی از بنیادی ترین حقوق پراج و قرب بشری را مورد توجه قرار دهند. مفهوم شناسی حریم خصوصی و تحولات شکل گرفته در آن و دیدگاه های جوامع مختلف حقوقی برای تبیین صحیح این مفهوم مورد بررسی واقع شده و آنگاه جایگاه این ارزش اجتماعی در حوزه حقوق اسلام از دیدگاه منابع اساسی این مکتب حقوقی بیان شده است. همچنین شرایط احراز دعوای مسئولیت مدنی ناشی از نقض حریم خصوصی در خلال مباحث مربوط به ارکان مسئولیت مدنی در دعوای نقض حریم خصوصی، جبران خسارت ناشی از نقض حریم خصوصی و آیین دادرسی آن بررسی شده است.

امید است این تلاش های علمی موجبات توجه بیشتر به این حق با ارزش را فراهم آورد و کوشش های این چنینی باعث می گردد تا رعایت حریم خصوصی در فرهنگ عمومی به عنوان یک هنجار و ارزش همگانی بیش از پیش تقویت گردد و قانون گذار نیز اقدامات شایسته را در حمایت های لازم قانون را در این زمینه معمول دارد در انتها ضمن ارج نهادن به این اهتمام علمی از خدای بزرگ توفیقات مستمر را از خدای بزرگ برای همه دانش پژوهان و تلاشگران عرصه علمی مسئلت دارم.

دکتر غفور خوئینی

گروه حقوق دانشگاه خوارزمی

www.ketaboo.com